

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Ioannis Ivsti Lanspergii Carthvsiani, Natione Bavari, Opvscvla Spiritvalia

ab ipso Autore partim Latinè, partim Germanicè euulgata

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1630

Alloquiorum Iesu Christi ad quamlibet animam sibi deuotam II. libri pars III.
complectens in se, Vtî scilicet puritas cordis, veraq[ue] Euangelica
simplicitas obtinenda sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45857](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45857)

ALLOQVIORVM IESV CHRISTI ad vnam quamlibet animam sibi deu-

tam II. libri pars III. complectens in se, vti scilicet puritas
cordis, veraque Euangelica simplicitas obtinenda
sint. Institutio succincta.

*Subtilitas & curiositas humani intellectus quantum incautis impo-
nat, & vera humilitas quinam obtineatur.*

CANON I.

Simplicita-
tem lectandi
quam
seruanda.

2. Cor. 10.

Conspiceor tibi Domine pater, Domine cœli & terra, quia abscondisti has
a sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis. Matthæi XI.
Quicumque compendio rectoꝝ tramite ad puritatem, veramq; &
in Euangelio à me præceptam desiderat pertingere simplicitate,
is ea quæ hic subiicio, studio sedulo perlegere, & opere exercere
adniteatur. Primo igitur & ante omnia discite à me ò anima fide-
lis, non cœlos fabricare, non suscitare mortuos, quia mitis sum, &
humilis corde. Aduertite hæc verba mea quotquot estis intellectu ingenioq; subiles,
neque plus satis multæ eruditioni curiosisq; scientiis comparandis insudare velitis,
interim relicto affectu vestro à charitate Dei & proximi (quæ sola vos saluare po-
test) vacuo & frigido: neque etiam his nimium innitamini: magis autem intelle-
ctum vestrum ad curiosa quæque haurienda nimis propensum, humiliter inclina-
re ac demittere studete: sicq; simplices fieri, ac interiorum pariter, & exteriorum ho-
minem vestrum obseruare, passionatum ac sensualem hominem mortificare, vin-
cere & in seruitutem redigere discitote, vt hac ratione citius mites & humiles cor-
de fieri, atque in his stabiles perseuerare queatis. Nec dubium, quin has virtutes ad-
epti, probè satis didiceritis: iamq; diuinam reperietis sapientiam, elatis atque su-
perbis omnibus absconditam: cui vniversa seculi collata prudentia, non nisi vanis-
sima stultitia comprobatur. Secundo loco, ò fidelis anima duo illa puncta siue con-
silia assume, in quibus D. ille Franciscus iugiter se, se exercere solebat, clamans ad
Deum nocte ac die: O Domine Deus meus & omnia da mihi nosse quid tu sis, & quid sim
ego. Hoc discere, reuera me Deum nosse est in cunctis operibus meis: & nosse te ipsum
tuumq; immensum & abyssale nihil posse, nihilq; valere, puta quod nil boni ex te
pso, vel possis, vel habeas, vel facias, vel scias, nisi gratia mea opem tibi ferat, &
bona quæque per te operetur perficiatq;.

*Humiliatio, sui que dimissio quam sit necessaria, quomodo que honore
vel iniuria affectus quisque sese habere debeat.*

CANON III.

sitas

QVo teipsam ò anima deuota melius vincere queas, discite humiliare ac depri-
mere teipsam sub hominibus vniuersis, tam exterius, vbi sic fieri expedit, &
aliquid

aliquid tibi aduersum sine contrarium irrogatur, quam interius mente, scilicet humiliando ac submittendo te omnibus. Mente etiam simplici ausculta & aduerte quid de te homines loquantur: eumque illo pariter ad Deum & ad te ipsam conuertere, videndo diligenter quem inde fructum referre, quasque virtutes hinc elicere possis. Si qua bona de te dicantur, sic cogitato: *Per hæc domine Deus meus significas mihi, quætopere cupias me esse talem, qualem me prædicant homines: satisque enitendum est mihi, vt talis efficiar, vnde modo prohdolor longius adhuc abssum: Multumque vereor domine DEVS meus, vt hoc nomen bonum districte quandoque in iudicio exigas a me, & graui ter, seuereque, inde me indices, cum vita mea minime illi respondeat, bonaque omnia, qua de me opinantur homines ipsis potius insunt, quam mihi. Idcirco tu pie Deus restitue illis iuxta ipsorum optimam de me existimationum, quanquam ego nullius horum mihi conscia sim, qua ipsi sentiunt de me. Quod equidem culpam meam esse, inficias ire non possum. Sed oro te Domine Deus meus, vt tuam diuinam mihi conferas gratiam, vt in omnibus viis, verbis, operibus, gestibus, moribus, & locis, tam sapienter ac circumspecte me geram, vt neque te DEVM meum vel vlla in re offendam, neque proximo meo malam exemplum præbeam, ipsamve scandalizem: quo sciam hanc nomenque bonum, non ad meum, sed ad tuum honorem tibi inuiolata conseruem, eisque profunda cum humilitate & ingenti gratitudine vt ar.*

Oratio eum
quis lauda-
tur.

Porro cum exterius aliquis tibi exhibetur honor aut reuerentia, mox introuer-
sa hoc vel simili modo dicito: *O Domine Deus meus, tibi soli debetur omnis laus & hono-
r: mihi verò non nisi contemptus omnis, & confusio. Dignare pie Deus mercedem refunde-
re huic creature tue, pro hoc opere bono, puta honore mihi impenso, quum propter te hunc
mihi exhibeat, aliquid mihi virtutis vel gratia inesse confidens: quarum ipsa mihi conscia non
sum. At tu Domine Deus meus solus es omne bonum. Quanquam autem ipse virtutibus præ-
dita non sum, gaudeo tamen in spiritu meo, dum video tantum luminis, & virtutem hanc
in esse proximo meo. Redde tu illi Domine sicut scis & vis.*

Cum hono-
ratur.

Contra dum te aspiciantur & vilipendunt homines, ac mala de te loquuntur
mentientes, prorsusque te abiicientes, toto corde sub his te demitte, cogitans satis te
meruisse hæc & plura grauiora: tuoque vitio id fieri, eo quod non fideliter satis pro cū-
ctis peccatoribus & infirmis hominibus (vt teneris) rogasti: credens etiam quod om-
nes isti ad tuam te originem (id est me Deum tuum) ire compellant, ipsosque hic
terrestres esse iudices tuos, quos multo satius est sustinere modo quam postea iudices
infernales: ne tum (quod absit) à Domino iudicemur, sed potius benedictionem
consequamur. Simulque ora attentius pro persequentibus te, diligenter aduertens
verba ipsorum, quæ de te loquuntur: cum iisdemque ad me introuersa, vide quem
inde fructum elicere queas, & quorsum illa faciant, ad nobilitandum videlicet in te
virtutes omnes, ad abstrahendum te ab omnibus creaturis, & ad pure in Deo tuo si-
ne omni medio quiescendum.

In vituperatione
quid
cogitandū.

Si ô amans anima ritè perspicere hæc posses, quam videlicet ingens bonum ex
istis tibi euenire permittam, cunctos homines ad vtilitatem tuam prophetas crede-
deres, simulque diceres cum fideli famulo meo Augustino: Vbi me ipsum diligenter
obseruo, adeo DEVM in mei custodia occupatum video, tanquam creaturarum om-
nium oblicus sit, mihi que soli intendat. Quibus enim meritis talem me præ illis
fecisti, DEVS meus, vt ipsos mei purgandi causa cadere permittras? Sed quæso Do-
mine ignosce illis, & verissimam sui infunde illis cognitionem.

August.

Denique vbi amici fideles infideliter tecum agunt, vt & hoc melius in me Deum
tuum trahere queas, ita cum seruo meo S. Bernardo cogitato: Nunquam me infide-

Cum amici
infideliter a-
gunt quid.

litas hominum mouit, vbi atteadi, quam ipse Deo meo infidelis fuerim: aliquid genus plurima cogitabis, quæ hic exercitij gratia assumi poterunt, quæ quisque, vt Dominus dederit, extendere debet.

Gratiæ quomodo & pro quibus sint Deo agenda.

CANON IV.

Gratiarum actio in peccatis & lapsibus aliorum.

PRO bonis etiam omnibus quæ vnquam præstiti, & etiam tum præsto tibi ô anima fidelis ex tota voluntate gratias mihi & laudes referas: maxime vbi diceris vel audieris aliquos in peccata, siue pericula incidisse, dicique: *Benedicite Deo meo, & gratias ago tibi, quod me ab huiusmodi casu præseruasti. Aut si quandoque in simili lapsa sui, quod gratiam tuam nullis meis meritis mihi restituisti, quodque cognitionem mihi præstisti vt meos erratus confiteri & corrigere meam vitam possem. Vnde satis adducor vt sperem ea te mihi misericorditer remississe. Sic & ex omnibus vndeconque occurrentibus laudem aliquam meam elicere curabis, eamque ex omnium virium tuarum facultate mihi offeres. Quod diligenter obseruatum, puto satis te seruabit custodietque, vt non facile ad murmurandû vel temere iudicandum proximos tuos erumpas, quantumlibet ab illis inuicta afficiaris.*

Semper etiam ob oculos verfabis purissimæ meæ humanitatis exemplar, attentam mente reuoluens, quam ego taciturnus inter homines vixerim & cõuersatus sum: permittens me ab omnibus contemni & iudicari, spernens ipse neminem. Cùm ergo ad defendendum te, seu satisfaciendum pro te aduersus ea, quæ tibi eueniunt ac inferuntur mala, sensibusque contraria & molesta, incitaris atque tentaris, exercitij loco in mente habebis, ac sedula cogitatione ruminabis, vt ego Dominus Deus tuus me ipsum instar ouis ac agni ad occisionem duci permiserim nec aperuerim os meum ad defendendum me, sed sponte obuiam præcesserim inimicis meis.

In paupertate quid cogitandum.

Præterea, si rebus omnibus nuderis, & ad extremam redigaris rerum inopiam, cogita me Dominum DEVM tuum, & domum & hereditatem meam reliquisse, & dilectam animam meam in manus tradidisse hostium meorum, qui sine misericordia insurgentes in me, non pepercerunt animæ meæ: Dic ergo: *O Domine DEVS meus, da mihi hanc gratiam tuam, vt in similibus sequar te pro virili mea. Omnia namque bona tua sunt & tibi gratias ago, seq. laudo, quod mihi donasti hac temporaria bona pro necessitate vite meæ & iterum ea abstulisti. Sicut tibi placuit ita factum est, suu nomen Domini benedictum.*

Hic. 12.

Tentationibus variis diuersorum vitiorum quinam resistendum, quomodo item ex eis meritum colligere liceat.

CANON V.

In tentationibus quid agendum.

ADuerte & disce insuper ô anima deuota exercitium aduersus quasunque tentationes. Cùm alicuius peccati te tentatio pulsât siue in cogitatione, siue in sensu, seu sentimento, cum aliqua tui ad illud propensione, euestigiò affuesces mature te ipsam ad me conuertere, priusquam locum in te accipiat: ipsamque tentationem in infimo homine quasi dissimulando, seu non attendendo, nihilque incho-

inde cogitando, nihil discutiendo, nihil denique illi immorando relinque. Et ita sponte tentatio peribit, & tu victrix euades: quoties autem tentatio ipsa redierit, te leuato rursus ad me DEVM tuum, eamq; velut contemptam in se sponte interire sinas, vtens ea tanquam excitemento quodam, ad excutiendum somnum corporis & ignauitatis, quæ diabolo copiam fecerat, te tali tentatione pulsandi. Et ideo quamlibet foeda & detestanda videatur esse tentatio, noli turbari admodum, nec animo deiici, sed cogita semper, tuo id vel negligentia, vel vitio accidisse, vt Deus permiserit te vexari vel ob tuam superbiam, aut somnolentiam, aut negligentiam tuam, quo per ipsam humiliaris, penitusque vilitatem propriam, nihil posse tuum agnoscas, sedulo etiam noctu diuq; stes super custodiam tuam: memor verborum illorum, quæ ego Dominus in horto protuli: *Vigilate & orate*, Matt. 26
vt non intretis in tentationem. Nec abs re: Malignus enim spiritus, & improba corruptaq; natura tua semper adest tibi. Sed quia sapius in his negligitis vos ipsos ad dormitatis, tentationem aliquam ad excitandas vos commonendasq; ego DEVS vester vobis occurrere permitto, quasi dicere vobisq; insinuare vellem. Videte o animæ deuotæ, quam ruinæ propinquæ sitis, & meam, si sapitis, opem flagitate. *Satanas enim expetit vos vt cribreri: sicut triticum, ego autem Patrem meum cœlestem rogamus pro vobis, vt olim Apostolo meo Petro prædixi. Quamlibet ergo anima ob oculos sibi proponat cogiterque diabolo omnem virtutem illius Dominum eripuisse, modo super custodiam suam illa stare velit, sicut ipse ore meo testatus sum. Confidite, inquit, ego vici mundum. Sicq; animam sumatis masculinum in me DEO vestro, in timore pariter & amore meo iugiter perseverantes.* Luc. 22
 loan. 16

Quod si o anima deuota, superbia te molestat, ad meam humilitatem confugito dicens: *Confiteor culpam meam Domine, quod necdum quantum opus est, humilis sim. Sed queso Domine largire mihi gratiam tuam, vt deinceps profundiori humilitate, & humiliori mente tibi seruiam: teq; in hac parte sequar pro viribus, quando tu Domine Deus meus te ipsum vsque ad mortem humiliasti, & humilitatis fundum fuisti.* Superbia impugnati oratio.

Si per vanam gloriam impugnaris sic cogitato: *Domine, mea vtique culpa est, quod tuam honorem, laudem & gloriam non purè quesui in omnibus, nec in te omnem honorem & laudem refudi: cum tamen tibi soli ea debeantur.* Vana gloria

Si luxuria te vexat, fugiens ad me DEVM tuum, sic intus alloquere. *Viribus Luxuria, quidem meis, Domine, hanc scdam & periculosam tentationem vincere non sufficio, nisi in opem mihi seras. Quamobrem obnixè te rogo, dona mihi gratiam tuam DEVS meus, vt tibi munda mente & corpore seruiam. Cor mundum crea in me DEVS, & spirium rectum in noua in visceribus meis. Obsecro etiam Domine miserere infirmorum Psa. 50 omnium, qui tentationibus variis laborant, aut etiam succumbunt, & veram illis cognitionem infunde. Bonos omnes confirma, vt perseverent, lapsos erige, vt resurgant. Atque his & huiusmodi verbis ignitis, in me Deum omnem, trahas tentationem, cogitans, vt iam antedictum est, non esse nisi commonitionem quandam excitantem, vt ad me Deum tuum te vertas.*

Si ira te infestat, dicito sic: *Est fateor Domine culpa mea, quod necdum satis sum. Sed oro te, da mihi mansuetudinis virtutem cuius me adhuc expertem agnosco.* Ira.

Si odio & inuidia torqueris, dicito: *Est plane Domine culpa mea, quod non satis me in odio & inuidia.*

me in tui & proximi dilectione exerceo, nec quantas deberem, gratias tibi refero, pro suavissimo illo verbo, quod dixisti per Prophetam tuum. In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te mihi miserans tui.

Hac denique ratione, & in ceteris quibuslibet virtutis ac vitiosis impugnationibus sapienti quodam & suavi remedio per Spiritum sanctum potius, quam per naturam violentiam discas antiqui hostis conatus frangere, eiusque insidias eludere, omni tempore considerans teipsum in limpidissimo speculo virtutum mearum, quam videlicet similis, quamve dissimilis mihi existas. Nam in singulis motibus in hoc viuo libro studere debes & attendere, quomodo in talibus meipsum habuisse credar, nepe modo perfectissimo. Hic liber potissime seruit ideotis hominibus alioqui indoctis, qui si diligenter in eo studuerint, doctos quosque longo ad Deum prouenient intervallo.

Loqui quonam pacto, quando, ubi ve liceat.

CANON VI.

Quam caute loquendum
Perpetua tibi etiam consideratione manendum est in obseruatione tui ipsius hoc est, interioris hominis, vt primum verba tua penses, que loqui vis, Deumque in conscientia tua interroges, an tibi licentiam loquendi permittat, & ante ipsum in hoc quaeras, aut hominibus placere velis. Hic magna diligentia opus est, donec in consuetudinem veritas certius dinoscere, quod in omnibus verbis tuis nihil aliud quaeras, quam pure Dei gloriam; & proximi tui salutem. Ita enim agere curabis cum omnibus cogitationibus, & operibus tuis. Quod si quandoque improvide loquendo in verbis offenderis, ad teipsam mox rediens, tuam conscientiam interroga, num hac verba pure ad laudem Dei protuleris, nec ne. Et statim ipsa conscientia te securam reddet, aut arguet. At vero quoties inter loquendum senseris te non pure Deum quaerere, statim obmutesce, satius reputans coram hominibus erubescere, quam Deum offendere. Nihilominus si otiosa illa & noxia verba caute & sapienter corrigere potueris, laudandum est. Porro cum sensim huic exercitio assuesactus fueris, statim breuissima inuersione clare dinoscet, quid loquendum tibi fuerit, quidquid tacendum; libertate manebis in conscientia. Sed oportet te semper ad diuinum recurrere auxilium, siue quo nihil potes mentaliter hoc aliove modo. *O Domine, da mihi sapientiam, vt sciam, quid loqui siue respondere debeam ad ea, qua mihi dicuntur, siue proponuntur.* Hæc ars bene obrenta, multa bona adducet tibi pacemque internam cordis docebit te ad pisci atque possidere.

Exterioris hominis custodia mortificationique sensualitatis ac passionum quatenus inuigilandum.

CANON VII.

Cum iam o anima fidelis eousque profeceris, vt internam cum DEO pacem sentire, & in Deo quiescere incipias, magno opere tibi necessarium est, vt exterioris hominis tui custodia & mortificationi, gubernationique in omnibus suis moribus & prauis inclinationibus (quæ corruptæ naturæ tuæ nimis profundè infixæ manent, & necdum extinctæ sunt) summa diligentia inuigiles, si ad aptam pacem tuam internam conseruare velis. Non enim minor est virtus parta tueri, quam parere.

parere. Nam haec dum ego Deus tuus te per sensibilem gratiam & internam increpationem quasi manduxi ad anteriora, non potuisti satis clare vilitate tuae naturae deprehendere, vt modo. Iam vero cum interior homo quadam libertate fruitur, credis te in DEO firmiter stabilitam, quum non sentias te tam cito intrinsicis redargui vt prius. Hinc natura suas pristinas consuetudines & mores resumere incipit in multiloquio, in risu, & aliis excessibus per quos si sapienter moderata non fuerint, externus homo tantum implicabitur, quod internum hominem sua libertate spoliabit: & magnus in spiritu dolor sequitur, plus eum nunc affligens de paruis excessibus, quam in initio in magnis, quando praecacitate cordis clare non cognouit, quanta quoque peccatum etiam veniale inferat animae nocumenta, quae nunc eo acrius deplorat, quo limpidius videt. Sed hoc soli experti gustauerunt. Beatus qui ex alieno damno monitus & cautior factus, casum suum praecauere satagit, ne Deum offendat: & qui tardus est ad loquendum, aut temere de aliis iudicandum qui curae suae commissi non sunt, neque id ab eo postulauerunt, neque à DEO trahitur ad alios arguendum. Verum cum necessario illi quempiam arguere incumbit, tunc in spiritu lenitatis obsecrando potius, quam imperando aliorum errata corripit, maxime quorum ipse superior non est. Et certe non leuis ars est in his medium tenere, & non esse nimis asperum, neque nimis remissum.

Proximus
quomodo
corrigendus.

Natura feruentes & impetuosus, multa negligunt prauidere, in quae impingunt, maxime cum vident se iuste moueri: quibus diabolus multas statuit insidias, vt cum bona intentione incipiant, & finaliter suam internam pacem laedant vel etiam amittant. Sola namque intentio bona, non sufficit ad operis bonitatem.

Intellectus suus cuique vt sit captiuandus & simplificandus: quae item sit Evangelica simplicitas, & quomodo eam acquirere liceat.

CANON VIII.

Cum iam o anima deuota foris & intus in omnibus spiritualibus exercitiis, & moralibus virtutibus probe instituta fueris, rursus introrsum te conuerter ad teipsam, considerans tuum subtilem intellectum, & humanam prudentiam, quanta animae tuae damna & impedimenta saepenumero parturiuit & conare ipsum intellectum magis ac magis simplicare. Quia cum intellectus in simplicitate bene illuminatus fuerit à Deo, magnum animae subsidium & ducatum praestabit. Verum hoc non absque grandi labore continget prudentibus, & ingeniosis hominibus. Nam quum vis intellectus sit in illis florida, & nobilis acuminis, idem difficillime vult se submittere & captiuam sese reddere, sub humili simplicitate, & aliorum iudicio. Ideo etiam aegre obtinebis veram introuersionem, nimirum suo subtili acumine & occulta superbia magis procliuis semper ad diiudicandum aliorum dicta & facta, quam sui ipsius nihilitatem. Quicumque enim aliorum causis & meritis iudicandis, multo interdum tempore sese occupant eaque tractant atque retractant, in propriis excruciantur defectibus, adeo vt etiam moniti siue correpti intelligere non valeant, sed multis rationibus & argumentis excusent, confidentes bonae voluntati, intentioni & desiderio, ex quibus sese moueri credunt. Atque adeo illis fixae inniuntur, vt multo tempore à diabolo in suo nasuto ingenio detineantur excacati, &

Bbbb

misere

misere circumducantur, tempus suum perdentes, ne suam excitatem agnoscant. Sicq; seipos & suas tenebras non valent agnoscere, neque ad semetipos intrare, quamdiu ad alios considerandos & exteriora tractanda, & recogitanda, manent extrouersi. Neque sese relinquere volunt & abnegare, quamdiu ad obediendum aliorum voluntati rationibus & aliis medijs non inducuntur, neque conuincuntur. Alioqui dum eorum iudicio & intellectui integre non satisfiit, manent extrouersi, putantes alios errare, eisq; iniuriam facere (quam etiam non facile obliuiscuntur) quamquam meram eis veritatem dicant, & immortalitatem eorum fundum ipsis incognitum tangant. Veruntamen si paucis accipere vis ð anima fidelis, te tota via aberrare, paululum humiliato te ipsam & in fundum tuum introuertere, & considera, quam dissimilis in hoc sis mihi cœlesti sponso tuo Iesu Christo. Vide me infantem positum in præsepio, quomodo tacitus sivo me volui & ligari à dilecta matre mea, nullum ostentans ingenium, neque prudentiam, quasi nullam prorsus habuissem sapientiam, ita diuinitatem meam sub humanitate occultabam, iuxta illud exemplar prorsus oportet te formari, atque conari, Deum inuocando, te ipsam compellendo, & aliorum coertioni te submittendo, donec exemplo meo superbus intellectus tuus sub diuina sapientia sit simplificatus, & aliorum iudicio humili subiectione semper cadere paratus. Hæc autem est vera & Catholica simplicitas, humilis videlicet obedientia, & omnimoda sui abnegatio. O sancta simplicitas, quam pauci norunt & amant virtutem tuam, præsertim hoc tempore. O quantum anima deuota exultare potest in Deo, quæ te pro parte inuenire meruit, & gustare. Hæc certè cum pastoribus Deum laudare debet, quoniam noua lux in fundo suo orta est, per quam omnes virtutes crescunt, & custodiuntur. Sicut enim apes ex omnibus floribus mel colligunt, ita sancta simplicitas, ex omnibus malis quæ videt & audit, siue nouit de alijs, occasionem capit dulces virtutes exercèdi, quæ iustar vernalis herbæ abundanter illi accrescunt, fecundanturq; cœlesti rore & confortantur. Quare confidenter dico, simplicitatem istam diuinæ puritatis esse capacem. Ipsa enim idonea est, ad recipiendum donorum Dei influentiam, ipsiq; pura anima bene vtendum, eaq; Deo cum gratitudine puri & absque quacunque adhaesione vel proprietate reofferendum: quia funditus nouit se omnis boni prorsus indignam. Iure ergo repeto supradicta verba mea, in quibus simplicitas fundatur dicens: *Discite à me quia mitis sum, & humilis corde.* Hic quippe rectam vos doceo viam, in qua omnem propriam sapientiam, scientiam, artem & ingenium (quibus vester intellectus plerūque delectabiliter adhærere solet) captiuare oportet, & abnegare: quia superbia rarè illi abesse solet, licet occulta, cui statim familiaris, est velox ira & indignatio, quam etiam, permittente Deo, carnalia vitia comitari interdum solent, vt per ea anima excitata superbium fundam suum citius agnoscere, humiliare atque corrigere festinet. In hoc studio, obtinendi videlicet memoratas virtutes & fixe possidendi, quisquis totum tempus suum & ingenium locaret, optime vtique locasset, quia in anima superba locum nullum accipere potest sancta hæc simplicitas. In anima nepe simplici & humili cessant omnia argumenta, excusationes, rationesq; & contradictiones quia rationes oportet sæpenumero cedere & abire in quandam d. stam ignorantiam: & hoc maxime quando monitio datur pro salute audientis, etiam si à puero, vel fatuo, siue insigni etiam peccatore proferatur, quando etiam iniuriola verba vel facta simplicitatis amatori irrogantur, debet cedere, & rationibus non resistere, nisi aliud postularer necessitas: alioquin cito conscientiam suam offenderet.

Intellectus
 vt cuique sit
 simplifican-
 dus.

Ecce 2.

ret. Simplicitas est etiam mater Deiformis sapientiae, qua virtutes scit acquirere & custodire, mala quaeque vitare, lapsum suum praevidere tam in se, quam in aliis, qui consilium quaerere & sequi volunt, suamque insipientiam simpliciter recognoscunt, permittentes se desuper ad hanc virtutem duci, & institui. Nam quaecunque anima hoc perfectius impleverit, velocius ad eam, & ad omnia bona perveniet. Cum ergo anima abintus urgeris, ut te ratione defendas, ubi non nihil iuris te habere vides, statim mente attende me silentem puerum Iesum in praesepio, quomodo omnis sapientia mea ibidem iacet quasi captivata: & meo exemplo tace, & sustine. Nam cum ego Deus tuus per misero tibi iniustum quid imponi, si tunc humana ratione te opponere volueris, facies tibi culpam, ubi antea culpa non fuit, quantum vis bene etiam intendas. Simplicitas enim haec necessario in omnibus casibus primum introvertitur in seipsam, descenditque ad profunde se humiliandum, & soli Deo gloria de omnibus dandum. Et postquam ita in seipsa humiliata fuerit, non tam facile postea a quovis occurrente gravamine laedi poterit. Tum demum humili corde & ore interrogare licebit illos, quos errare sentit, & corrigibiles sperat, hoc modo: Amice, licet mihi propter Deum respondere tibi de veritate informare, ut veritas magis clarescat non quod me cupiam iustificare. Sic, vel sic res se habet. Quod si tibi tum credere noluerit, neque intelligere, cede tu & tace, submittens te humiliter, & dicens in corde O domine, indignam me fateor, cui aliquis fidem adhibere debeat, vel audientiam dare. Sicque fideliter ores pro his quos errare vel hallucinari credideris: & ita semper aliquid lucraberis. Simplicitas nempe haec, non aliorum facta rimari, sed lucrum virtutum ex singulis ad Dei laudem quaerit venari. Et postquam quavis anima deuota memoratas virtutes ex parte obtinuerit, tum demum per eas, gratia duce, in veram transformationem & unionem cum Deo, & in suam primaeuam originem (quae Deus est) cito perveniet, in quo sensualis & immortificatus exterior homo sub spiritu unitus, & animae deinceps absque contradictione obediens erit, ita ut Deus iam corpore & anima libere uti, & per ea velut per vitanda instrumenta operari poterit, non iuxta hominis, sed iuxta suam amabilissimam voluntatem.

Natura post diversorum exercitia virtutum spiritui alioquin subiecta, quomodo discrete prudenterque regenda sit.

CANON IX.

Postquam iam homo in sui mortificatione vivifica eousque profecerit, ut corpus naturalisque inclinatio amplius non rebellet spiritui, quibus edomandis, spiritus multo haecenus labore sudavit compellendo corpus per gravia & nonnunquam indiscreta ieiunia, per vigiliis, abstinentias, paenurias & alios diversos modos, ad sequendum tractum spiritus: per quos natura iam multum debilitata est, & vires exhaustae, nimirum quia vigorosa exercitatio spiritus naturam semper pressit. Quam inquam homo luculque profecerit, tum amplius necesse non erit violenta oppressione naturam spiritui prompte subiectam arctare: alioqui spiritum impediret, & Deum cui sua gratia frequenter recedere oporteret, propter naturae debilitatem, quae nunc adeo attenuata est & mobilitata, ut amoris impetum in omnibus sequi non valeat, qui iam adeo seruidus effectus est ut plura corpora, si lineretur, cito consumeret. Et ideo ipse Dei amor cogitur hic se captivum dare sub resignatione. Heu quantum suspensus aestuat hic amans anima, plangens suam captivitatem in mortali

Mortificata, carni & spiritui subiecta a violenta cessanda.

Bbbb 2 corpo-

corpore, quod eam non finit amori satisfacere. O quantam famem Deum honorandi patitur, quæ hic nunquam saturabitur, quando semper animæ videtur nihil esse quod pro Deo hætenus fecit, aut adhuc operatur, præfertim cum iam scire nihil aliud exerceat, quam nosse & amare Deum: quod in eo perpetuo infixum manet, & quod libenter in opera exerceret, nisi vires naturales, quæ sequi non possunt succumberent. Heu tunc cogitur illuminatus spiritus ad ima descendere, & languidâ naturam refocillare (cuius vires in seruitio Dei consumptæ sunt) instar infantium in cunis vagientium, quibus mater accurrens, vbera præbet, vt fileant. Ita & isti Dei amicitiam pueri facti sunt, & ad eum dulcissimi corde, vt nullis aliis armis resistere sciant quum præmuntur, quem lachrymis. Hinc iam licet eis ad laudem Dei naturæ deficienti succurrere, quo citius eo melius, & dicere: *O Domine tu dixisti, Quicquid vni ex minimis meis fecistis in nomine meo, hoc mihi fecistis. Me ergo minimum tuorum estimans natura succumbenti tempestiue succurre. priusquam penitus deiciatur: vt rursus confortata, tibi seruentius valeat seruire.* Nec dubito Deo plus placere, vt homines isti ab omni priuato sui amore & quaesitioni mortui, vires suas debiles Deo custodiant, quam negligant. Verum per paucis cognita est hæc sapientia, & virtutes magnæ ex ea quum spiritus liberi vti potest natura sua proficiscentes. Nam quando natura in doloribus laborat, communiter fit, vt cogitationes etiam pro ea sollicitæ reddantur, & quod modico subsidio præueniri posset, si tempestiue adhiberetur, postmodum multo negotio vix obtinebitur, vt natura pristino vigori restitatur.

Oratio eius naturæ succumbit.

Fraus diaboli.

Valdè ergo dolendum est, quod multi homines boni se decipi: sinunt per indiscretum feruorem, quos impetus fert ex hoc in illud opus immaturum, suam naturam misere destruere. Qui si spiritu Dei agerentur, passionibus & vitia sua cum primis mortificare studerent: id enim Deo multo acceptius, & sibi vtilius foret. Verum, huiuscemodi studium quamdiu aggredi refugiunt, diabolus eos captiuos retinet & circumducit extra discretionis limites, vt eorum natura mature destruat, & tandem inutiles Dei & sibi efficiantur. Et hoc maximè conatur imponere illis, quos perspicit Deum occultis semitis ad sui secretam amicitiam trahere velle, vt tandem elaborati, gratiam Dei in opus exercere non valeant.

At hunc laqueum intelligere ipsi non quæunt, quicquid etiam illis dixeris: ad eum fixi hærent in suo proprio sensu, ad abstinendum & corpus castigandum, & in suis exercitiis quiescendum concepto: Per quod efficiuntur sibi placentes quasi etiam aliquid pro Deo fecerint, & manent in consideratione vitiorum suorum exæcati. Utinam isti clare videre possent pericula sua, quæ vident alij illuminati homines, qui ea experti sunt, & per omnes vtriusque homines mortificationes fideliter transierunt, & nunc multis suspiriis gemunt, eo quod nobilitatem diuinæ gratiæ & virtutum satis noscunt, nec tamen prosequi & implere proualent: cogunturque gratiæ cedere, debilitate naturæ siue corpusculi sui præpediti. Quapropter sapientem dixerim, qui tempestiue consilium sequitur & imitatur, qui medium seruans sibi: si non nimis propitius nec crudelis existit. Nam in hoc ipso incredibilem sapientiam latet, nec dici potest, quanta bona vel mala ex vna aut altera extremitate nascantur. Disce igitur profectum tuum instituere iuxta naturæ tuæ capacitatem, & superioris, siue confessoris tui consilium, quum eidem omnes spiritus & naturæ tuæ dispositiones in simplicitate cordis tui sincere detexeris. Sicq; continget, vt quæ quandoque propter penitentiam respicisti corporalia subsidia, ea nunc rursus ex necessitate quasi pro poenitentia admittere cogaris. Semper tamè oportet te o fideli anima

æquah

æquali diligentia perseverare in continua vtriusque hominis custodia, ne vllam tibi des occasionem periculi, qua gratia Dei in te impediatur, & manere in filiali timore, humilitate, amore, & Christiana simplicitate. Imitari quoque me Iesum sponsum tuum stude ex omnibus viribus tuis, in humilitate & mansuetudine (in quibus errare non potes) & attendere in omni loco & tempore me imaginem & exemplar tuum, & quam similis siue dissimilis mihi fueris in virtutibus, in quocunque loco fueris contemplari me Dominum Iesum, quasi videres me corporaliter tibi præsentem, quemadmodum beatissima virgo Maria mater mea me cõtemplatur in omnibus moribus & virtutibus meis, ad imitandum me mihiq; fideli corde & perfecto amore feruendum cum beata Maria matre mea. In hisce nouem institutionibus quisquis sese diligenter exercuerit, maturè & faciliter in me viuet, mihiq; vnietur, & nouem angelorum choris adiungetur, liberq; manens ab omnibus rebus transitoriis, continuo desiderio ad cœlestem Hierusalcm suspirabit.

D. IOANNIS IVSTI LANSPEGI, Carthusiani, in institutionem succinctam Christianam, & de Morte & casibus eius.

P R A E F A T I O.

Noli metuere iudicium mortis. Memento quæ ante te fuerunt, & post te ventura sunt. Ecclesiastici XXI. Sicut nihil est quod amorem mundi tibi magis reddere possit insipidum ð anima, quodq; aded sui & omnium creaturarum tibi contemptum inducat felicem, quomodo breuissima vita tua mortisq; certissima (qua omnes conatus, omnes honores, omnes voluptates, cogitatus, desideria, ac gaudia tua vniuersa peribunt) consideratio: ita nihil est quod amantem animam maiori afficiat gaudio: quam quod credat speretq; se mihi sociari mihiq; coniungi, & in me absorberi: vbi nulla post hac sit offensa, nullum delictum, nulla separatio, nullum periculũ, nihil timoris, nihil doloris, vbi charitate plena semper me laudet, semper magnificet, perfectissime mihi obediens, perfectissime placens, sitq; mecum, vbi nihil desideret, nihil amet, nihil sentiat aliud præterquam me, vbi tota me possideat, & à me tota possideatur. Hac quia tibi contingere stabiliter in hac vita non possunt, sed tunc solum, quando fueris mecum in regno meo, quando videlicet omnia desideria tua satiabuntur, & laudandi & amandi me, & quãdo ego ero omnia in omnibus. Idcirco iuste petis, iusteq; ex toto corde desideras in oratione quã tibi tradidi: Adueniat regnum tuum: Itaque si me rectè amares filia, si fortiter, si est uanter ad me anhelares, toto corde hoc regnum, hoc est, hunc statum, desiderares, ad hunc suspirans arares videlicet, vt adveniret regnum meum, in quo mihi amore suauissimo vnireris. Tota in me liquefacta & alioq; soluta. Et quia, vt dixi, hoc non fiet nisi post mortem, decreui mecum ð filia, quandam succinctam institutionem siue breue quoddam, bene feliciterq; moriendi compendium tibi præscribere: simul ac demonstrare, quid ipsa mors sit, & vnde orta, quomodoq; per mortem meam destructa: Item quæ vitanda, quæue agenda tibi sint, vt post huius calamitosa vita arumnas, læta ad conspectum mee diuinitatis admitti possis, multaq; alia omnibus Christianis admodum sicut necessaria, si bene, si secure, si religiose denique & Christianè ex hac vita excedere exoptent.